

„Prison, Reintegration, Education. Trainings to support social and labour market (re)integration of people in or after detention. Cooperation for innovation and the exchange of good practices. Strategic Partnerships for adult education”

„Börtönben lévő emberek társadalomba történő reintegrálásának módszertani gazdagítása”

2018. 11. 29. Budapest

Váltó-sáv Alapítvány

A projekt általános adatai

- Projektidő: 2015. 09. 01. – 2017. 09. 30. (25 hónap)
- 5 ország / 5 szervezet
- Koordináló: Váltó-sáv Alapítvány
- Partnerek: KIC Edukos (Szlovákia), RUBIKON Centrum (Csehország), CSF "Garstyčios grūdas" (Litvánia), Slawek Foundation (Lengyelország)
- Projekt honlap: <http://www.preproject.hu/>

Célcsoport

- Fogvatartottak, szabadultak (ex-offenders – volt bűnelkövetők)
- Sérülékeny társadalmi csoport: alacsony iskolai végzettség/képzettség, korai iskolaelhagyás, deviáns karrier, drogkarrier, munkatapasztalat / munkaszocializáció hiánya, alacsony érdekérvényesítő képesség/készség, adósságok – börtön előtt és után a helyzet kb. ua.
- Az 5 országban a helyzet nagyon hasonló, adatok szintjén is (O1)

Élet a börtönben 1.

- „a börtön a holtak háza” (Dosztójevszkij)
- cca. 18. 000 fő
- totálisan zárt intézmény (korlátozott társadalmi kapcsolatok)
- szankció – reszocializáció (sajátos érték- és normavilág)
- depriváció, frusztráció, agresszió
- börtönártalmak: institucionalizáció, stigmatizáció, alacsony SES, stb.

Élet a börtönben 2.

- szigorú és kötött napirend
- „az idő telik, de nem múlik”
- külvilággal való érintkezés: korlátozott, kontrollált (hagyományos postai levél, telefon, ún. beszélő)
- bv. célja, feladata: 1. büntetés végrehajtása, 1. (re)integráció (?)
- munka, tanulás

Célok (átfogó)

- A gazdasági/szociális és/vagy politikai marginalizáció csökkentése, a (re)integráció lehetőségeinek megteremtése.
- A társadalmi szemléletváltás elindítása a célcsoport tagjai és a probléma iránt.
- A hátrányos megkülönböztetés, a diszkrimináció és az esélyegyenlőtlenség elleni küzdelem.

Célok (konkrét)

- innovatív gyakorlatok, módszerek, irányelvek fejlesztésének, átadásának és megvalósításának támogatása együttműködések által
- európai szintű tapasztalatcsere közös tevékenységek megvalósításával – tudásmegosztás, intézménylátogatások, tapasztalatcsere
- szellemi termékek létrehozása, kipróbálása és bevezetése a témában és a területen (fogvatartottak és szabadultak társadalmi és munkaerő-piaci beilleszkedésének támogatása – fókuszban az oktatás, képzés – egyedi téma, terület)
- disszeminációs rendezvények megvalósítása helyi szinten

A projekt tartalmi elemei: partnertalálkozók

- 2015. 11. 09-11. kick off meeting
Budapest/Magyarország
- 2016. 03. 16-17. Prága/Csehország
- 2016. 09. 28-29. Varsó/Lengyelország
- 2017. 02. 23-24. Dolny Kubin/Szlovákia
- 2017. 06. 05. Alytus/Litvánia

A nemzetközi találkozók programja, fotódokumentációja, összegzése és prezentációi elérhetők <http://www.preproject.hu/#> / International meeting link alatt

WORKSHOP BOOKLET: szakmai összegzése, elérhető: <http://www.preproject.hu/#> / Workshop Booklets link alatt

A projekt tartalmi elemei: szellemi termékek (8 db) (cca. 900 oldal)

O1: *Trainings in prisons* (analyses and studies): elméleti háttér, egyes országok statisztikai adatai, büntető-politika általánosságban, képzések/tréningek fogvatartás alatt
esettanulmányok

Elérés minden output esetében:
<http://www.preproject.hu/#> / Intellectual outputs
link alatt

A projekt tartalmi elemei: szellemi termékek (8 db)

O2: *Opportunities in preparation for release*
(methodology): gyakorlati szempontú kézikönyv, azonnal beépíthető módszerekkel

VSA: társasjáték, biblioterápia

Rubikon: adósságkezelés, Punkt viselkedés terápia fk.nak és családtagjaiknak

Slawek Foundation: kreatív rehabilitáció, családi kapcsolattartás

Edukos: szocioterápia, pénzkezelés

Grudas: önismeret, számítógépes program szabadulás után

A projekt tartalmi elemei: szellemi termékek (8 db)

O3: *Opportunities in digital competence development in totally closed institutions* (pedagogical materials):

ftt-k digitális kompetencia fejlesztésének területei (digitális szakadék ellen) – munkaerő-piac, kapcsolattartás (skype-s beszélő), társasjáték digitális változata stb.

A projekt tartalmi elemei: szellemi termékek (8 db)

O4: *Focus on freedom: preparation for release* (publication + CD):

VSA: szabadulásra felkészítés csoportban és egyénileg – módszertan, tematika; kiadvány (Praktikus ismeretek szabaduláskor)

Edukos: PORR-program (szabadulásra felkészítés), felkészítés a munkaerő-piacra, manuális kompetencia fejlesztés

Rubikon: komplex reintegrációs modell (Star Method: Situation, Task, Action, Result), STEPS – szabadulásra felkészítés

A projekt tartalmi elemei: szellemi termékek (8 db)

O5: *Social sensitization – tolerance improving, anti-discrimination trainings for the majority of society* (new curriculum): a többségi társadalom számára létrehozott, érzékenyítő anyag szakmában dolgozók, diákok, NGO munkatársak, bárki, érdeklődő személy számára.

A projekt tartalmi elemei: szellemi termékek (8 db)

*O6: Individual, customized support: mentoring,
individual development/training and learning path*
(pedagogical materials):

VSA: segítő kapcsolat értelmezése, interjúrészletekkel

Rubikon: roma mentorprogram (esettanulmányokkal)

Edukos: segítő kapcsolat – segítő munka folyamata
(esettanulmányokkal)

Slawek Foundation: Guardian Angel program (ex-
kriminálisokkal), Frist Aid program

Grudas: Training to Forgive program

A projekt tartalmi elemei: szellemi termékek (8 db)

O7: *Development of transversal competencies* (pedagogical materials): transzverzális kompetenciák azonosítása a szervezetek által a célcsoport tükrében:

learning to learn (learning the opportunities to access the knowledge/information, methodology), social and civic competences, skills of initiation and entrepreneurial competence, digital competence, communication and comprehension, competence in work/labour market, cultural awareness and expressiveness

Gyakorlatok + fejlesztő feladatokat + elméleti háttér + vezetői/tanári instrukciók

A projekt tartalmi elemei: szellemi termékek (8 db)

O8: **PRE-project** (project summary) (studies):
projektösszegző és előremutató, összehasonlító
tanulmányok; ajánlások megfogalmazását
tartalmazza.

3 ország (cseh, szlovák, lengyel) társadalmi
vállalkozásainak lehetőségei szabadultak számára
(összehasonlító elemzés)

litván reintegrációs központ szabadultaknak (lakhatás,
munka, társadalmi vállalkozás együtt, egy helyen)

Eredmények, hatások

- Tapasztalatszerzés
- Inspirációk
- Kezdeményezések
- Konceptiózus munka
- Gyakorlati tapasztalatok leírása, összegzése
- Módszerek átvétele: társasjáték (VSA-Slawek), pénzkezelés (Edukos-VSA), börtönbeli segítő munka (Grudas-Rubikon), Star Method elemei (Rubikon-VSA) stb.
- Új pályázat és együttműködési lehetőség (EFOP-5.2.2-17 TRANSZPORTER. Tudásmegosztás nemzetközi együttműködésben – transznacionális együttműködés)

Fenntarthatóság

Célcsoportok:

- deviáns fiatalokkal foglalkozó képző/oktató szervezetek
- hátrányos helyzetű társadalmi csoportok társadalmi és munkaerő-piaci beilleszkedésének támogatásával foglalkozó szervezetek, kiemelten a szenvedélybetegekkel foglalkozók (a kriminalitás és a szenvedélybetegség problematikája gyakran együtt jár)
- általában az alternatív pedagógiával, a felnőttképzés fejlesztésével/módszertanával foglalkozó szervezetek
- az előítélet-csökkentés miatt általában a gazdasági szektor szereplői, a for-profit szféra HR-esei és/vagy képzői
- az előítélet-csökkentés miatt általában a gazdasági és szolgáltató szektorok vezetőinek bevonása, megkeresése.

A fenntarthatóság a következő területeken jelenhet meg:

- protokollok, ajánlások kidolgozása
- újabb nemzetközi projektek, összefogások létrejötte
- munkáltatók érzékenyítése
- módszerbővítés, ötletek kidolgozása, inspirációk.

Policy javaslatok

- A bv.nek szüksége van civil, segítő szakemberekre.
- A szociális ellátórendszernek nevesítve is kellene készülnie a célcsoportra.
- Speciális ftt: hosszú idősek, szenvedélybetegek, idősek.
- Képzések: alapfokú, középfokú, felsőfokú. Szakképzés problémái.
- Képzők felkészültsége.
- Alternatív tanulási módszerek lehetővé tétele.
- Digitális kompetencia fejlesztés – digitális szakadék – hh csökkentése.
- Stb.

Köszönöm a figyelmet!

Mészáros Mercedes

Váltó-sáv Alapítvány

www.valtosav.hu

<http://www.preproject.hu/>

70-362-7163